

УДК 331.01:331.6

**СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ У ВИЩІЙ ОСВІТІ МОЛОДІ
ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ****Я.С. Лисенко¹**

Розвиток бізнесу в Україні за умов інтеграції держави у світову економічну систему зумовлює необхідність реалізації національними організаціями і підприємствами принципів корпоративної соціальної відповідальності.

Метою даної роботи є узагальнення понять корпоративної соціальної відповідальності, соціальних інвестицій, основних і звужених сфер соціальної відповідальності, а також доведення необхідності та вироблення практичних рекомендацій щодо розвитку соціальної відповідальності у такій звуженій сфері як вища освіта, зокрема, технічна освіта.

Соціальна відповідальність, особливо у економічно розвинутих країнах, зростає, причому ініціатива в основному проявляється знизу, від організацій і фірм. Національні і культурні традиції окремих держав вносять специфіку в дану діяльність, хоч загальні підходи практично завжди реалізуються. Основні сфери корпоративної соціальної відповідальності звичайно охоплюють розвиток освіти, культури, мистецтва, науки, особистості, охорони здоров'я, навколишнього середовища, участь у житті суспільства. Тобто, традиційно корпоративна суспільна діяльність може охоплювати достатньо багаточисельні сфери життя суспільства. При управлінні корпоративною системою відповідальності звичайно виокремлюють дві складові – внутрішню та зовнішню. Внутрішню формують соціальні програми, спрямовані на впорядкування відносин з акціонерами і персоналом компаній. Зовнішню складову представляють корпоративні соціальні ініціативи, серед яких особливе місце займає благодійність. Підприємство повинно вибрати такий варіант соціальної відповідальності, який би забезпечував переваги та сприяв якщо не усуненню, то хоч би послабленню недоліків.

Однією з форм прояву такої діяльності організацій є соціальні інвестиції. Нині також не існує їх однозначного визначення, тому проводилось уточнення їх певних особливостей. Бізнес має чимало засобів впливу на сфери соціальної відповідальності.

Основні (традиційні) сфери соціальної відповідальності звичайно доповнюються звуженими. Доповнені звужені сфери корпоративної соціальної відповідальності включають взаємні відносини між людьми, морально-психологічний клімат, нормативно-рольові і статусні відносини, цінності, процеси управління, системи мотивації та стимулювання, підвищення кваліфікації персоналу, навчання на виробництві, муніципальну освіту. Видно, що у структурі соціальної відповідальності зовсім не фігурує вища освіта. У ситуації, що склалася в Україні, національною особливістю є те, що вищу освіту, необхідно ввести до звужених сфер соціальної відповідальності бізнесу.

Показано, що ряд об'єктивних факторів не дозволяє вищим технічним навчальним закладам підготувати потрібних фахівців необхідної якості. Цього можливо досягти лише у випадку партнерських відносин підприємств і вищих навчальних закладів. Тобто, необхідно невідкладно розширити сферу соціальної відповідальності бізнесу, що стане гарантом стійкого розвитку підприємств. Слід підвищити роль інтелектуального капіталу в процесі виробництва і активізувати інтеграційні зв'язки держави, бізнесу і системи освіти. Значну роль у цьому повинна відіграти соціальна реклама даного спрямування.

Бізнес в Україні нині занадто закритий і відокремлений від суспільства. Необхідно відшукати механізм взаємодії студента і підприємства. Одним із підходів може бути укладання трьохсторонніх договорів (підприємство-студент-вищий навчальний заклад).

Таким чином, лише соціальна відповідальність бізнесу у розвитку вищої технічної освіти молоді за нинішніх умов може гарантувати стійкий розвиток підприємств і суспільства.

¹ *учень Гімназії ім. Т. Шевченка*

Науковий керівник: Абащина О.В., канд. екон. наук, доц. Кіровоградський національний технічний університет